

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія зі спеціальності Дизайн

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК. ДЕКОРАТИВНИЙ (КОМЕРЦІЙНИЙ) РОЗПИС

Галузь знань

02 Культура і мистецтво

Спеціальність

022 Дизайн

Назва освітньо-професійної програми

«Дизайн»

Рівень освіти

фаховий передвищий

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач Буковська Інна Юріївна	+380 93 551 24 63	epk.mgu.odessa@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Анотація до дисципліни «Декоративний (комерційний) розпис»

Дисципліна «Декоративний (комерційний) розпис» має на меті ознайомлення здобувачів із основами декоративного розпису як виду мистецтва, що активно використовувався у побуті для прикрашання різноманітних предметів. Курс охоплює історичні аспекти розвитку декоративного розпису, особливості його застосування в різних культурах і регіонах, а також техніки, стилі та матеріали, які використовуються в сучасному комерційному розпису. Здобувачі вивчатимуть різноманітні прийоми роботи з фарбами, лаками, олійними та акриловими матеріалами, а також освоють методи нанесення орнаментів і сюжетних композицій на різні поверхні, від текстилю до кераміки. Особлива увага приділяється освоєнню специфіки роботи в комерційному секторі, де декоративний розпис є важливим інструментом для створення унікальних брендів, упаковки та рекламних матеріалів.

Метою курсу є не лише надання теоретичних знань, а й розвиток практичних навичок для створення естетично привабливих і функціональних творів, що відповідають вимогам сучасного ринку. Після завершення дисципліни здобувачі матимуть можливість працювати в галузі графічного дизайну, оформлення, реклами та брендингу, використовуючи техніки декоративного розпису для вирішення різноманітних комерційних завдань.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- історія декоративного розпису та його еволюція в різних культурах;
- основи стилістики і технік декоративного розпису;
- види розпису (стінопис, посуд, текстиль, меблі тощо);
- різновиди матеріалів і фарб для декоративного розпису;
- принципи кольорової гармонії;
- вивчення поєднання кольорів, їх психологічного та естетичного впливу;
- основи композиції: симетрія, асиметрія, ритм, баланс;
- моделювання об'ємів за допомогою декоративних елементів.

Уміння:

- вміння наносити малюнки на різноманітні поверхні: тканину, дерево, кераміку, скло;
- оволодіння різними техніками розпису, такими як акварельний, олійний, гуашевий, керамічний розпис;
- використання різних інструментів (пензлі, штампи, трафарети);
- вміння адаптувати декоративний розпис до специфіки товару чи об'єкта, враховуючи його призначення (комерційний аспект);
- розвиток творчого підходу до розпису в контексті дизайну та комерційних вимог;
- оцінка естетичних якостей робіт і вміння змінювати їх відповідно до стилістичних і культурних особливостей;
- створення проектів декоративного розпису на замовлення з урахуванням побажань клієнта;
- вміння коригувати та адаптувати розпис в процесі роботи, враховуючи вимоги комерційного попиту.

Навички:

- навички підготовки різних поверхонь для розпису: ґрунтування, обробка;
- підбір відповідних фарб, лаків, текстур для досягнення бажаного ефекту;
- використання засобів захисту (рукавички, маски) під час роботи з фарбами та іншими матеріалами;
- оцінка термінів виконання проекту, планування робочих етапів і організація процесу;
- розрахунок вартості виконання розпису та бюджетування проекту;
- навички презентації своїх робіт на виставках або в рамках комерційної діяльності;
- вміння використовувати розпис як елемент маркетингової стратегії для бренду або товару.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	-	42	48	4 (на основі БЗСО) 3 (на основі ПЗСО)	7 (на основі БЗСО) 5 (на основі ПЗСО)	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекц.	Прак.	Лаб.	Сам. роб.
Тема 1. Вступ до декоративного розпису: історія та розвиток технік. Основи теорії кольору та композиції у декоративному розпису. Матеріали та інструменти для декоративного розпису	8	-	4		4
Тема 2. Основи малювання декоративних елементів: рослинні та геометричні мотиви. Декоративний розпис на різних поверхнях. Техніки декоративного розпису: вільний та орнаментальний стиль.	8	-	4		4
Тема 3. Розпис у комерційному мистецтві. Основи оформлення святкових та тематичних виробів.	8	-	4		4
Тема 4. Етапи створення комерційного розпису. Аналіз та інтерпретація декоративного розпису	8	-	4		4
Тема 5. Сучасні тенденції у декоративному розпису та його роль у дизайні	8	-	4		4
Загалом	90	-	42		48
Підсумковий контроль – залік					

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle. Виконання практичних робіт та проведення індивідуального тестування, забезпечується за допомогою існуючих в університеті комп'ютерних класів, бібліотеки та платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Кількість годин
<p>Тема 1. Вступ до декоративного розпису: історія та розвиток технік. Основи теорії кольору та композиції у декоративному розпису. Матеріали та інструменти для декоративного розпису</p> <p>Досліджуйте історію декоративного розпису в одній з культур (наприклад, українському, китайському, єгипетському). Напишіть короткий реферат (1-2 сторінки), що містить основні етапи розвитку технік та особливості.</p> <p>Поясніть, як теорія кольору та композиції застосовуються у декоративному розпису. Створіть таблицю з основними кольоровими схемами, що використовуються в розпису (наприклад, контрастні, монохромні, аналогічні кольори).</p> <p>Опишіть основні інструменти та матеріали, що використовуються в декоративному розпису. Порівняйте їх за призначенням (пензлі, фарби, ґрунтовки, поверхні).</p>	4
<p>Тема 2. Основи малювання декоративних елементів: рослинні та геометричні мотиви. Декоративний розпис на різних поверхнях. Техніки декоративного розпису: вільний та орнаментальний стиль.</p> <p>Намалюйте кілька декоративних елементів рослинного характеру (наприклад, квіти, листя). Використовуйте різні стилі (реалістичний, умовний, абстрактний).</p> <p>Намалюйте геометричний орнамент, використовуючи прості геометричні форми (кола, квадрати, трикутники) у різних поєднаннях. Поясніть, як вони можуть використовуватися у декоративному розпису.</p> <p>Підготуйте ескіз декоративного розпису на різних поверхнях (наприклад, дерев'яній панелі, керамічному виробі).</p> <p>Охарактеризуйте особливості кожної поверхні та їх вплив на вибір матеріалів.</p>	4
<p>Тема 3. Розпис у комерційному мистецтві. Основи оформлення святкових та тематичних виробів.</p> <p>Проаналізуйте приклади декоративного розпису на комерційних виробах (посуд, подарункові коробки, одяг). Як стиль розпису відповідає на замовлення або сезонність?</p> <p>Створіть власний ескіз розпису на святкову тему (наприклад, новорічні чи пасхальні мотиви). Охарактеризуйте вибір кольорів, елементів та композиції.</p>	4
<p>Тема 4. Етапи створення комерційного розпису. Аналіз та інтерпретація декоративного розпису</p> <p>Досліджуйте сучасні тенденції декоративного розпису у дизайні інтер'єрів, меблів, одягу тощо. Охарактеризуйте одну з актуальних тенденцій (наприклад, екологічні матеріали, мінімалізм або абстракція).</p> <p>Напишіть есе на тему "Роль декоративного розпису в сучасному дизайні". Як він допомагає створювати унікальні дизайнерські вироби, впливає на сприйняття простору чи товарів?</p>	4

<p>Тема 5. Сучасні тенденції у декоративному розпису та його роль у дизайні Досліджуйте сучасні тенденції декоративного розпису у дизайні інтер'єрів, меблів, одягу тощо. Охарактеризуйте одну з актуальних тенденцій (наприклад, екологічні матеріали, мінімалізм або абстракція). Напишіть есе на тему "Роль декоративного розпису в сучасному дизайні". Як він допомагає створювати унікальні дизайнерські вироби, впливає на сприйняття простору чи товарів?</p>	4
Загалом	48

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювання.	80%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку	20%
Методи діагностики знань (контролю)	робота у групах, розв'язання практичних завдань, залік

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ ,	30
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			

¹ Індивідуально-консультаційна робота викладача зі студентами

1.3. Підготовка рисунків за заданою тематикою . Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка до виставок	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення якості виконаних робіт та результатів проведеної роботи та виставок	20
Разом балів за поточний контроль			80
Підсумковий контроль – залік			20
Загалом балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А – від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, на заліку демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на практичних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у навчальній роботі;
- «добре» / «зараховано» В – від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу на заліку, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на практичних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у навчальній роботі;
- «добре» / «зараховано» С – від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу на заліку, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність виконаних практичних робіт та завдань до самостійної роботи та активність у навчальній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, на заліку володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних практичних робіт та завдань до самостійної роботи;
- «задовільно» / «зараховано» E – від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, на заліку володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, виконав не всі завдання до самостійної роботи;
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 1 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Богайчук Л.Р. Методичні рекомендації до курсу «Декоративно-прикладного мистецтва» Розділ: «Художній розпис тканин» для студентів за напрямом підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво», спеціальністю 6.020205 «Образотворче мистецтво». ПНПУ ім. К.Д.Ушинського 2019. 22 с.
2. Іттен Йоганнес. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2021. 136 с.
3. Іттен Йоганнес. Мистецтво кольору : Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Навчальний посібник / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
4. Касьян Т. К. К 28 Батик : Навчально-методичний посібник до вивчення курсу «Батик». Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2011. 68 с
5. Масюк Н.Л. Петриківський розпис. Від зернятка - до квітки : навчальний посібник. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 126 с.
6. Михайленко В.С., Яковлев М.І. Основи композиції: Навчальний посібник (геометричні аспекти художнього формотворення): Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. К.: Каравела, 2022. 304 с.
7. Обідняк М. М., Білінська О. Б. Архітектурна композиція. Курс практичних занять та завдань. Навчальний посібник / за заг. ред. С. М. Лінди. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 152 с.
8. Основи декоративного розпису [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Електрон. текст. дані. Луцьк, 2021. 171 назв. Перепелиця, Олена. Практичні завдання з композиції. Мистецтво та освіта. 2017. № 4. С. 22-27
9. Петриківський розпис. Джерела. Київ, Мистецтво, 2018.
10. Петриківський декоративний розпис : підручник / Т. Гарькава; за наук. ред. проф. Є. А. Антоновича. Дніпро : ЛІРА, 2017. 220 с., іл
11. Посібник з основ розпису тканини. Холодний батик. Для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-
12. Васильєва Дніпропетровськ, Акцент ПП, 2015. 31 с
13. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства : навч. посіб. / Тетяна Анатолівна Прокопович. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 120 с

14. Серебреннікова Тетяна. Український народний орнамент Ольги Косач. Вид-тво Адеф-Україна, 2022. 140 с.
15. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль / Наталія Синепупова; Пер. Роза Турманова. Київ : ArtHuss, 2019. 240 с.
16. Теорія і практика композиції: навч. посібн. / М. О. Пічкур; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 248 с.

Допоміжна

17. Гарбузенко Л. В. Декоративно-прикладне мистецтво: крок до художньо-естетичної компетентності: Навчально-методичний посібник. Кіровоград: ФОП Александрова М. В., 2016. 132 с.
18. Іванов С. Основи композиції видання. Львів: Світ, 2013. 232с.
19. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис: навчальний посібник/М.А.Кириченко, К., 2006
20. Лотошинська Н. Д., Івахів О. В. Теорія кольору та кольороутворення. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 204 с.
21. Марфа Тимченко. Альбом. / Упорядник Б. Бутник-Сіверський, К. : Мистецтво, 1974. 97 с.
22. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.
23. Народне мистецтво Карпат. / Укладач Савчук О. О., під. редакц. Маковський С. К., Видавництво Савчук О. О., 2019. 128 с.
24. Плазовська, Любов. Теорія і практика композиції площинного характеру в коментарях художників-педагогів. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 20-27.
25. Пелагея Глущенко. Альбом, К. : Мистецтво, 1977. 77 с.
26. Петро Ганжа. Таємниці українського рукомета, Київ, Мистецтво, 1996. 163 с.
27. Статива О. Майстер декоративного розпису Надія Білокінь. Київ, Мистецтво, 1966. 43 с.
28. Тетяна Пата. / упорядник Наталія Глухенька. Альбом, К. : Мистецтво, 1973. 95 с.
29. Ярина Пилипенко. Петриківський розпис. Комплект листівок. К. : Мистецтво, 1983. 34 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Народний розпис та його символіка <https://etnoxata.com.ua/statti/traditsiji/narodnij-rozpis-ta-jogo-simvolika/?srsltid=AfmBOop9XVplpoU7GWZyk3NcJTmbHvxо6LNKZFZE1cFqiVb3VXm7ikrf>
2. Вивчаємо своє: чотири традиційні українські розписи <https://ukrainky.com.ua/vyvchayemo-svoje-chotyry-tradycijni-ukrayinski-rozpisy/>
- 3.
4. <http://pidruchniki.ws/> / Бібліотека українських підручників
5. <http://www.nbuv.gov.ua/node/1540> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
6. <https://rukotvory.com.ua> – Рукотвори. Народне мистецтво онлайн
7. Декорування і розпис тканин <https://maestro-colore.com.ua/dekorirovanie/dekorirovanie-tkanej/>
8. Категорія: Розпис і декор текстилю <https://hmstudio.com.ua/uk/193-rozpis-ta-dekor-tekstilyu>
9. Сучасне мистецтво розпису по тканині https://artlavka.com.ua/ua/articles/7.Iskusstvo_rospisi_po_tkani